

Na osnovu člana 97. Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 129/2007) i člana 115. Statuta opštine Tutin ("Službeni list opštine Tutin", br. 9/2008), Skupština opštine Tutin na sjednici održanoj 29.11.2013.godine, donijela je

ODLUKU O ZAŠTITNIKU PRAVA GRAĐANA OPŠTINE TUTIN

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ustanovljava se zaštitnik prava građana za teritoriju opštine Tutin (u daljem tekstu: zaštitnik prava građana), kao nezavisan i samostalan organ, koji se stara o zaštiti i unapređenju ljudskih prava i sloboda zajemčenih ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava, Ustavom i zakonima Republike Srbije.

Zaštitnik prava građana posebno štiti ljudska prava i slobode iz stava 1. ovog člana (u daljem tekstu: ljudska prava) od povreda učinjenih od strane opštinske uprave, organizacija i javnih službi, koje vrše upravna i javna ovlašćenja, a čiji je osnivač opština (u daljem tekstu: organi uprave).

Radi zaštite i unapređenja ljudskih prava zaštitnik prava građana nadzire primjenu propisa iz stava 1. ovog člana, kontroliše zakonitost, celishodnost i efikasnost postupanja organa uprave i može istraživati rad organa uprave kako bi štitio ljudska prava.

Član 2.

Zaštitnik prava građana postupa u skladu sa ustavom i zakonom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Osnovni principi djelovanja zaštitnika prava građana su zakonitost, nepristrasnost, nezavisnost i pravičnost.

Niko nema pravo da utiče na rad i postupanje zaštitnika građana.

II POSTAVLJENJE I PRESTANAK DUŽNOSTI

Član 3.

Zaštitnika prava građana postavlja Skupština opštine (u daljem tekstu: Skupština) većinom glasova prisutnih odbornika.

Kandidata za zaštitnika prava građana predlaže predsjednik opštine ili najmanje jedna trećina odbornika skupštine.

Mandat zaštitnika prava građana traje šest godina.

Na istu funkciju zaštitnik prava građana može biti biran najviše dva puta uzastopno.

Član 4.

Za zaštitnika prava građana može biti postavljeno lice državljanin Republike Srbije, koje ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena master akademskih studija na pravnom fakultetu, odnosno na osnovnim studijama prava u trajanju od četiri godine, visokog moralnog integriteta, sa najmanje šest godina radnog iskustva u oblasti ljudskih prava, uprave ili pravosuđa, sa položenim stručnim ispitom za rad u organima uprave ili pravosudnim ispitom, koje nije osuđivano i protiv koga se ne vodi krivični postupak.

Funkcija zaštitnika prava građana nije spojiva sa obavljanjem druge javne funkcije ili profesionalne djelatnosti, članstvom u političkim partijama i organizacijama, sindikatima, upravnim i nadzornim odborima preduzeća i ustanova, kao i bavljenje drugom djelatnošću i poslom koji bi mogao uticati na njegovu samostalnost i nezavisnost.

Izuzetno, zaštitnik prava građana se može baviti naučno-istraživačkom ili umetničkom djelatnošću.

Danom stupanja na dužnost, zaštitniku prava građana prestaju sve njegove druge javne funkcije i članstvo u političkoj partiji ili političkoj organizaciji.

Za zaštitnika prava građana ne može biti izabrano lice koje je u periodu od 12 mjeseci prije izbora bilo predsjednik ili zamjenik predsjednika opštine, predsjednik ili potpredsjednik skupštine opštine, sekretar skupštine opštine ili načelnik opštinske uprave.

Izuzetno, za zaštitnika prava građana može biti birano lice koje nema pravnu struku, a ispunjava sve ostale uslove propisane ovim članom, pod uslovom da ima visoko obrazovanje i dugogodišnje radno iskustvo u domenu zaštite ljudskih prava.

Član 5.

Zaštitnik prava građana ne može biti pozvan na odgovornost ili biti kažnjen za iznijeto mišljenje ili radnje preduzete u obavljanju svojih nadležnosti utvrđenih ovom odlukom.

Član 6.

Mandat zaštitnika prava građana prestaje na lični zahtev, u slučaju smrti, istekom mandata, trajnim gubitkom radne sposobnosti ili ispunjenjem uslova za penziju.

III OVLAŠĆENJA

Član 7.

Zaštitnik prava građana je ovlašćen da obavlja sledeće poslove:

- prati primjenu međunarodnih standarda iz oblasti ljudskih prava,
- prikuplja informacije o primjeni zakona i drugih propisa iz oblasti ljudskih prava,
- sastavlja godišnji izvještaj o ostvarivanju ljudskih prava,
- prima i ispituje predstavke koje se odnose na povredu ljudskih prava,
- posreduje u mirnom rješavanju sporova vezanih za kršenja ljudskih prava,
- inicira pokretanje krivičnih, disciplinskih i prekršajnih postupaka kod nadležnih organa u slučaju kršenja ljudskih prava,
- organizuje i učestvuje u organizaciji i pripremama savjetovanja o ostvarivanju i poštovanju ljudskih prava,
- organizuje i učestvuje u organizaciji i pripremama kampanja za informisanje javnosti o pitanjima značajnim za ostvarivanje i poštovanje ljudskih prava,
- inicira i podstiče obrazovanje o ljudskim pravima u svim oblastima života,
- saraduje i razmjenjuje iskustva sa drugim zaštitnicima prava građana u zemlji i inostranstvu,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Skupštine.

Član 8.

Zaštitnik prava građana ima pravo da prisustvuje svim sjednicama Skupštine i njenih radnih tijela kao i pravo da učestvuje u skupštinskoj raspravi kada se raspravlja o pitanjima iz njegove nadležnosti.

Zaštitnik prava građana daje mišljenje i preporuke o predlozima propisa iz oblasti ljudskih prava koji se razmatraju u Skupštini.

Član 9.

Svi organi opštine i Opštinska uprava dužni su da prime zaštitnika prava građana na njegov zahtjev odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana upućivanja zahtjeva.

IV POSTUPAK

Član 10.

Zaštitniku prava građana se može obratiti svako ko smatra da mu je aktom ili radnjom organa uprave povrijeđeno neko ljudsko pravo.

Zaštitniku prava građana se može u ime lica iz stava 1. ovog člana obratiti i njegov nasljednik, staratelj ili punomoćnik.

Treće lice, nevladina organizacija, udruženje ili druga organizacija može se obratiti zaštitniku prava građana uz pismeno ovlašćenje lica koje smatra da su mu ljudska prava ugrožena.

Član 11.

Zaštitnik prava građana postupa po sopstvenoj inicijativi ili po predstavi lica koje smatra da su mu aktom ili radnjom organa uprave povrijeđena ljudska prava.

Član 12.

Predstavka se podnosi u roku od jedne godine od dana učinjene povrede, nepravilnosti ili od donošenja poslednjeg akta u spornoj stvari.

Zaštitnik prava građana je dužan da postupi po predstavi u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke.

Član 13.

Postupak koji zaštitnik prava građana vodi je besplatan za podnosioca predstavke.

Član 14.

Predstavka se podnosi u pismenom obliku, uključujući sve načine elektronske komunikacije, bez posebno utvrđene forme i ne podleže plaćanju takse.

Izuzetno, predstavka se može izjaviti i usmeno na zapisnik.

Ukoliko podnosilac predstavke to traži, zaštitnik prava građana je dužan da sačuva tajnost njegovih ličnih podataka.

Član 15.

Zaštitnik prava građana pokreće postupak kada je iskorišćeno redovno pravno sredstvo za otklanjanje povreda na koje podnosilac ukazuje, odnosno ako ne postoji pravno sredstvo za otklanjanje povrede na koju podnosilac ukazuje.

U cilju brze i efikasne zaštite ljudskih prava, zaštitnik prava građana ima ovlašćenje da se angažuje na posredovanju i mirenju u bilo kom trenutku i da pokrene postupak i kada nije iskorišćeno pravno sredstvo iz stava 1. ovog člana, ako bi okončanje postupka po pravnim sredstvima iz stava 1. predstavljalo opasnost za zaštitu ljudskih prava.

Član 16.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predstavke, zaštitnik prava građana će predstavku odbaciti ako utvrdi:

- da ne sadrži lične podatke podnosioca,
- da je podneta nakon isteka roka iz člana 12. ove odluke,
- da ne sadrži sve propisane podatke, a podnosilac je ne dopuni u roku koji zaštitnik građana odredi,
- da se predstavka ne odnosi na rad organa uprave,
- da okolnosti slučaja i dokazi koji su podnijeti ne dovode do njegovog uvjerenja da postoji povreda ljudskih prava, odnosno druga nepravilnost u radu organa uprave,
- ako je već podneta predstavka u istom slučaju, a nisu podnijeti novi dokazi,
- ako nisu iscrpljeni svi redovni pravni lijekovi za otklanjanje povreda a nema mjesta primjeni pravila iz člana 15. stav 2. ove odluke,
- ukoliko je povodom iste stvari zaštitnik prava građana ranije odlučivao.

Odluka o odbacivanju predstavke je konačna.

Zaštitnik prava građana obavezno obavještava podnosioca predstavke o razlozima za njeno odbacivanje, osim kad se radi o anonimnoj predavci.

Zaštitnik prava građana može podnosiocu predstavke dati savjet o drugim mogućnostima za ostvarivanje zaštite prava.

Član 17.

Ako predstavka ispunjava uslove za postupanje, o odluci o pokretanju istrage po predavci zaštitnik prava građana obavještava podnosioca i organe uprave na čiji se rad predstavka odnosi.

Organ uprave iz stava 1. ovog člana dužan je da se izjasni o predavci u roku od 15 dana od dana prijema.

Član 18.

U cilju potpunijeg utvrđivanja činjeničnog stanja, zaštitnik prava građana može pozivati na razgovor i uzimati usmene ili pismene izjave i dodatna objašnjenja od svih lica zaposlenih u organima uprave, podnosioca predstavke, svedoka, veštaka i drugih građana koji raspolažu informacijama o okolnostima slučaja.

Lica iz stava 1. ovog člana koje je zaštitnik prava građana pozvao na razgovor ili da bi dao pismenu izjavu, dužna su da se odazovu pozivu.

Član 19.

U vezi sa postupkom koji vodi, zaštitnik prava građana ima pravo da traži od organa uprave sve podatke i obaveštenja, kao i neposredan uvid u spise, dokumentaciju i zbirke podataka kojima ovi organi raspolažu, uključujući državnu, službenu, poslovnu i profesionalnu tajnu.

Zaštitnik prava građana može tražiti kopije odgovarajućih dokumenata koji su od važnosti za istragu.

Organi uprave od kojih je zaštitnik prava građana tražio da mu omoguće uvid u određene spise, dokumentacije, zbirke podataka ili kopije, dužni su da mu omoguće uvid u iste i dostave kopije traženih dokumenata.

Zaštitnik prava građana ima obavezu da tokom i po prestanku mandata čuva tajnost podataka koje je dobio saglasno propisima.

Zaštitnik prava građana ima slobodan pristup svim prostorijama u kojima se obavljaju poslovi organa uprave.

Organi uprave dužni su da na zahtjev zaštitnika prava građana omoguće neposredan uvid u svoj rad i slobodan pristup svim prostorijama.

Član 20.

Ako organi uprave ne postupe u skladu sa obavezama iz člana 19. zaštitnik građana će o tome obavjestiti organ koji vrši nadzor nad njihovim radom.

Član 21.

Zaštitnik prava građana može donijeti odluku kojom će obustaviti postupak, ako utvrdi da je organ uprave, na čije se postupanje predstavka odnosila, već tokom istrage otklonio povredu ljudskih prava.

Ako zaštitnik prava građana po završetku istrage smatra da nema povrede ljudskih prava, niti nepravilnog postupanja organa, obavještava o tome podnosioca predstavke i organ uprave na čije se postupanje predstavka odnosila.

Član 22.

Ako zaštitnik prava građana nakon završetka istrage utvrdi da je povređeno neko ljudsko pravo ili je učinjena nepravilnost u radu, obavijestiće o tome podnosioca predstavke i organ uprave na čije se postupanje predstavke odnosila i neposredno viši organ, koji su dužni da u roku od 15 dana dostave svoje primjedbe.

Član 23.

Po isteku roka od 15 dana, zaštitnik prava građana može:

- obustaviti dalje postupanje, ako je organ uprave otklonio povredu ljudskih prava,
- sačiniti konačno mišljenje, prijedlog ili preporuku i obavijestiti o tome podnosioca predstavke i organ uprave na čiji se rad, mišljenje, prijedlog ili preporuka odnosi, kao i neposredno viši organ.

Organi uprave kojima je zaštitnik prava građana uputio svoje mišljenje, predlog ili preporuku, dužni su da u roku od 15 dana obavijeste zaštitnika prava građana o mjerama koje su preduzeli.

Član 24.

Ako organi uprave ne postupe u skladu sa mišljenjem, prijedlogom ili preporukom zaštitnika prava građana ili ga ne obavijeste o preduzetim mjerama na otklanjanju povrede, zaštitnik prava građana o tome obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom.

Ako ni nakon obavještenja iz stava 1. ovog člana nadležni organi ne preduzmu mere zaštitnik prava građana obavještava o tome predsjednika i zamenika predsjednika Opštine, predsjednika i potpredsjednika Skupštine opštine i načelnika Opštinske uprave, a može o tome obavijestiti i javnost putem sredstava javnog informisanja.

Član 25.

Ukoliko utvrdi postojanje povrede ljudskih prava, zaštitnik prava građana može:

- predložiti organima uprave ponovno sprovođenje postupka u skladu sa zakonom,
- predložiti pravila ponašanja za unapređenje rada i postupanja sa građanima,
- podnijeti zahtjev za privremeno obustavljanje izvršenja konačnog akta,
- inicirati pokretanje disciplinskog postupka protiv službenog lica za koje je istragom utvrdio da je odgovorno za povredu u konkretnom slučaju ili protiv lica koje je ometalo istragu,
- inicirati kod nadležnog javnog tužioca pokretanje prekršajnog ili krivičnog postupka.

Član 26.

Odredbe članova od 13. do 25. odnose se i na postupanje zaštitnika prava građana po sopstvenoj inicijativi.

Član 27.

Zaštitnik prava građana jednom godišnje, najkasnije do kraja decembra, podnosi Skupštini izveštaj o svojim aktivnostima, stanju ljudskih prava i o pravnoj sigurnosti u opštini.

Izveštaj sadrži naročito broj i strukturu predstavki, opštu ocjenu rada organa uprave sa stanovišta primjene propisa, uočene propuste i preporuke za njihovo otklanjanje, kao i kritike i pohvale pojedinim odeljenjima i službama.

Izveštaj može da sadrži i inicijativu za izmjenu ili donošenje pojedinih propisa radi otklanjanja nedostataka i efikasnijeg rada organa uprave.

Na zahtjev zaštitnika prava građana, Skupština će staviti na dnevni red izveštaj iz stava 1. ovog člana i raspravljati o njemu.

Izvještaj se objavljuje u „Službenom listu opštine Tutin“ i u sredstvima javnog informisanja.

Član 28.

Zaštitnik prava građana može da podnese poseban izvještaj Skupštini ako ocijeni da to zahtjevaju naročito važni razlozi ili ako Skupština traži takav izvještaj.

Na zahtjev zaštitnika prava građana, Skupština će staviti na dnevni red izvještaj iz stava 1. ovog člana i raspravljati o njemu.

Poseban izvještaj objavljuje se u "Službenom listu opštine Tutin" i u sredstvima javnog informisanja.

V STRUČNA SLUŽBA I SREDSTVA ZA RAD

Član 29.

Sve stručne, knjigovodstvene i administrativno-tehničke poslove za potrebe zaštitnika prava građana obavlja opštinska uprava u Tutinu.

Član 30.

Sredstva za rad zaštitnik prava građana obezbeđuju se u budžetu opštine.

Obim i strukturu sredstava predlažu zaštitnik prava građana i načelnik opštinske uprave.

Član 31.

Zaštitnik prava građana ima pravo na platu.

Za obračun i isplatu plate zaštitnika prava građana primjenjuje se koeficijent utvrđen propisom za načelnika opštinske uprave.

Član 32.

Zaštitnik prava građana ostvaruje i druga prava po osnovu rada, u skladu sa propisima o radnim odnosima i platama u državnim organima.

Rešenje o ostvarivanju prava po osnovu rada donosi predsjednik Skupštine opštine.

VI KAZNENE ODREDBE

Član 33.

Funkcioner ili zaposleno službeno lice u organima uprave koji odbiju da postupe po zahtjevu zaštitnika prava građana kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 dinara.

Lice koje se ne odazove na poziv zaštitnika prava građana da bi dao usmenu ili pismenu izjavu, kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 dinara.

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34.

Skupština će izvršiti izbor zaštitnika prava građana odmah nakon donošenja ove odluke.

Pre stupanja na dužnost, zaštitnik građana polaže zakletvu pred Skupštinom koja glasi: "Zaklinjem se da ću svoju dužnost zaštitnika prava građana opštine Tutin obavljati savjesno, odgovorno, nezavisno i nepristrasno i da ću svoj trud usmjeriti na unapređenje i zaštitu ljudskih prava u skladu sa ustavom i zakonom".

Član 35.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja a objaviće se u „Službenom listu opštine Tutin“.

**P R E D S J E D N I K
S K U P Š T I N E O P Š T I N E**

Pajaz Jusufović